

REDACTIUNEA,
Administrația și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancați nu se
primesc.
Manuscrise nu se returnează.
INSERATE
se primesc la Administrația în
Brașov și la următoarele
BIROURI DE ANUNȚURI:
In Viena: in M. Dukos Nachf.,
W. Augenthaler & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelt Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsebet-közt).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o coloană 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicări mai dese după tariful
și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o serie 30 bani

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXVIII.

„GAZETA“ iese în de-care și
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrația, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
pliar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 251.

Brașov, Luni-Marți 15 (28) Noembrie.

1905.

Stări reale și închipuite.

Politicienii unguri se obicinuseră de mulți ani a vorbi despre stările din Austria cu oarecare dispreț, accentuând la toate ocaziunile, că din cauza neînțelegerilor interne dintre națiunile sale, acest stat nu numai că nu are șanse de a se putea consolida, dar e cu oțica în piept, fiind-că nu domnesce în parlamentul lui unitatea de vederi și sentimente ca în cel unguresc.

In fața acestei afirmări, plină de îngâmfare, foia noastră totdeauna a accentuat, că, cu totă divisiunea ce există de fapt între națiunile Austriei, acolo stările politice interioare sunt cu mult mai solide și mai sănătoase și oferă cu mult mai mari garanții de consolidare pentru viitor, decât acele din Ungaria, unde totul se bazează pe ficțiune, pe un neadevăr, pe o utopie, ce face ca tot ce s'a clădit și se clădesce aici, să fie clădit pe năsip.

Cel ce va voi să se convingă asădă, că părerile noastre au fost întemeiate, n'are decât să arunce o privire asupra situațiunii actuale în țările ungare și țările austriace; să vadă unde au ajuns trebile cu unitatea națională maghiară, ce spectacol deprinzător oferă sfâșierea dintre partidele maghiare și cât de puțin justificată se arată în crisa de astăzi fudulia șovinismului eliceilor, cari au domnit până acum și cari ași nu întîmpină nici un sprijin și simpatie din partea popoarelor nemaghiare.

Mâne se intrunesc în Viena parlamentul, de care Maghiarii nu vorneau decât ca de o adunătură de tot felul de elemente eterogene. Acest parlament e astăzi în ajun de a pune temelie unui nou period de priințosă dezvoltare în Austria prin introducerea unei reforme electorale, care se coreșpundă totodată cerințelor și necesităților națiunilor diferite ale imperiului, precum și cerințelor timpului, care nu mai permite ași

legi electorale și în genere aședămintele de stat basate pe spiritul medieval.

Lupte crâncene s'au desfășurat și se desfășură în Austria între Germanii și Slavi. S'ar păre, că nici-odată nu pot fi aduse aceste națiuni la o conlucrare comună, pacinică pentru consolidarea imperiului. Și totuși s'a putut întâmpla zilele trecute, ca dieta unei provincii însemnate, locuită de Cehi și Germani, a Moraviei celei bogate, să hotărăscă și să stabilească în deplină înțelegere un pact de reformă electorală între elementul slav din majoritate și elementul german din minoritate, care să garanteze pacinica convețuire a populațiunii țării prin scutul reciproc ce și-l'au asigurat în lege cele două națiuni, garantându-și interesele și în deosebi dându-se minorității germane deplină siguranță în contra ori-cărei cutropiri din partea cehică.

Așa ceva s'a putut face în Austria cu toate divergențele naționale, și că s'a putut face e o dovadă de putere și vitalitate, pe care n'o întălmim nicăiri în dezvoltarea interioară a Ungariei.

Crisa de față ungară a descoperit o stare de lucruri, pe care o putem numi fără nici un scrupul o stare de plâns. A început până și clica grofilor și a baronilor unguresci să vadă, cât de mult au rămas îndărăpt față cu problemele mari interioare ale țării și față cu progresul timpului. A început să înțelégă chiar și această oligarhie maghiară, că față cu naționalitățile s'a lucrat nu numai rău și tendențios, ci într'un mod atât de prejudițios chiar și intereselor de viață ale rasei maghiare, încât trece peste ori-ce critică.

Aceste idei și păreri ni le-a deșteptat faptul, că în Austria cea deochiată ca un conglomerat de națiuni eterogene, se începe o lucrare parlamentară, care promite, cum am șis, inaugurarea unui nou period de progres. Scopul acestei lucrări, la care se angajeză și guvernul și camera, este

de a duce la sfârșit reforma electorală pe baza votului universal și încă acum fără întârziere, înainte de a se termina actualul period electoral, așa că viitorul parlament să se pótă întruni deja pe baza noiei legi a sufragiului universal.

In fața acestor porniri serioase apucăturile și planurile lui Kristoffy cu votul universal se presentă mai mult ca o comedie, decât vom avé în vedere, cât de puțin sprijin întîmpină ideea liberală a votului universal la Maghiari și cât de sucite și schimonosite sunt chiar și planurile ce le are pentru această reformă guvernul, care a făcut atât svon cu ea.

Brașov, 27 Noembrie n.

Audiența ministrului Fejervary. Ministrul președinte bar. Fejervary a fost primit Sâmbătă într'o audiență de aproape 2 ore la Maj. Sa. In decursul audienței Fejervary a raportat monarhului asupra evenimentelor petrecute în timpul din urmă în Ungaria. In legătură cu acesta, ministrul președinte a prezentat monarhului mai multe propozițiuni referitoare la îndreptarea stărilor de lucruri din țară, cerând aprobarea lor.

Camerele advocațiale în serviciul maghiarisării. Cetitorii își vor aduce aminte de declarația ce o făcuseră domniile advocați români din Lugoși Dr. St. Fetrovici, Dr. G. Dobrin și Dr. C. Jurca la întrebarea ce li-o făcuse camera advocațială din Timișoara: de ce nu folosesc și textul maghiar pe tăblițele lor advocațiale. Cu legea în mână au arătat dênșii în acea declarație, că nu-s datorii să folosescă și text maghiar, pentru-că la acesta nu-i obligă legea, nici vr'un decis, séu vr'un circular dat în cadrul competenței. In urma acestei comitetului camerei advocațiale, ca for disciplinar, i-a pus totți advocații români sus amintiți sub acasă disciplinară pe motiv, că advocații sunt datorii să se supună dispozițiunilor adunării generale și ale comitetului. Mai departe comitetul dice, că nefolosirea textului maghiar nu

este numai o călcare de datorință, ci și o demonstrație în contra suveranității statului maghiar.

In contra decisului comitetului camerei dd. Dr. Fetrovici, Dr. Dobrin și Dr. Jurca au dat apel la Curie, în care arată netemeinicia acusării și lipsa totală de substrat pentru o astfel de procedere ilegală. »Nu folosim textul maghiar«, dic domniile advocați amintiți, »pentru-că nu admitem nici chiar bănuiala, că suntem gata a-ne supune poruncei lipsite de ori-ce basă legală, adecă volunței comitetului séu camerei advocațiale«. Apoi cu provocare la aceea, că nu există lege care să inzeestreze judecătoria disciplinară cu competența de a pedepsi o astfel de demonstrație, apelul încheie așa: »Până când n'avem o astfel de lege procedura camerei advocațiale sub cuvânt de demonstrație în contra suveranității ungare este o volnicie, în contra căreia trebuie să luăm poziție totți, în primul rând înșiși advocații, ér în ultima instanță înalta Curie chemată să judece independent de ori-ce curent politic numai și numai în conformitate cu legile positive«.

Relațiile între Ungaria și Austria. In dieta Austriei de sus s'a votat Marția trecută o decisiune, prin care 1) Se exprimă regrete, că prin diferite dispozițiuni pe terenul armatei și al atacurilor externe s'au sgduidit bazele comune, întemeiate pe sancțiunea pragmatică, ale monarhiei austro-ungare, și consideră neadmisibil ca partea austriacă a monarhiei să aducă jertfe materiale pentru instituțiunii comune, după-ce acestea s'au pierdut caracterul comun. 2) Guvernul este invitat să facă toate pregătirile pentru independența regatelor și țărilor reprezentate în camera imperială, pentru-ca — în cas că nu se pôte face nici o înțelegere între Ungaria și Austria, acesta să fie apărută la ori-ce eventualitate.

Guvernul Greciei și conflictul greco-român. Guvernul Greciei va presenta parlamentului grecesc o »carte albă« asupra conflictului greco-român. Această carte va fi depusă pe biroul camerei grecesci în prima și a deschiderei parlamentului.

FOILETONUL «GAZ. TRANS.»

Confesiunile unui hoț.

(Urmare.)

Trenul mergea mai departe, conversația devenia din ce în ce mai viuă și peste câte-va ore deveniram prietenii buni.

Damele mergeau la sud, la San-Remo în Italia, ori Mentone în Franța, unde aveau de gând să petrecă érna. Eu aveam aceeași țintă, fiind-că voiam să petrec érna tot la Riviera.

Având așa-dér aceeași rută, ne-am dat os împreună în Milano și am mers la același hotel (Hotel de la Ville). Damele pară odăi în etajul prim, eu m'am mulțumit cu etajul III. Am cinat împreună și la orele de ce ne-am retras cu promisiunea de a ne întilni a doua și la de ce în sala de lectură. A doua și dimineta însă am întilnit acolo numai pe tinera contesă, în violetă neagră, care îi stetea de minune și contrasta foarte bine cu fața ei albă.

Mă primi cu politeță fără formalități, scuză pe mama-sa, care — fiind Duminecă — s'a dus la biserică, și mă invită să iau loc lângă dênșea. Deși ne aflam în sala de lectură, eram cu totul nejenati, căci afară de o Englezică, care își studia Baedeker-ul și făcea note într'un carnet, nu mai era nimeni în sală, care să ne fi observat. Am profitat de ocaziunea favorabilă, făcând tinerei fete o înfocată declarație de amor, — și fui ascultat. După o conversație, care n'a ținut nici o jumătate de oră, am schimbat promisiunii de căsătorie. Mi-a spus, că mamă-sa ține mult la mine, — simpatie potențată probabil prin faptul, că sémân foarte mult cu adoratorul ei de odinioară. In sinceritatea ei mi-a declarat, că ea personal nu e bogată și că primesce de la o rudă o rentă anuală de 6000 mărci. Din parte-mi eram hotărât să mă însor, căci eram de 28 ani și doriyam să mă gospodăresc. Totuși mă munciau grijile, căci nici eu nu posedam nici o avere; i-am spus, ce e drept, că sunt mare proprietar în România și că am o rentă de 20,000 franci.

Fata însă nu dedia importanță celor spuse de mine și tot așa de puțin se sinchisia și de faptul, că nu eram nobil. Acesta m'a pus cu atât mai mult în uimire, cu cât șciam, că aristocrația germană este foarte exclusivistă în privința acesta. De sigur însă ea m'a vrut cu ori ce preț de bărbat și a trecut peste toate considerațiunile.

Când bértrana contesă s'a întors de la biserică și ne găsi în sala de lectură, ne salută cu bunăvoință de mamă. Fiind o damă cu o cultură rară a inimei și de un caracter bun, ea observă numai decât, că ne iubim, și părea de acord și dênșea, ca diferența în rang să ne fie discutată.

Am luat dejunul împreună, apoi am eșit cu un landou să vizităm frumșele orașului. La orele 5, damele voiau să plece la Genova, unde aveau de gând a petrece câteva săptămâni. Eu mai aveam de aranjat câte- ceva în Milano și n'am putut pleca cu dênșele, ci a trebuit să-mi amân călătoria două-trei zile. Ne-am despărțit deci la hotel cu promisiunea de a ne întilni cât mai curînd posibil în Genova al

cunoscutul hotel »Grand Hotel Isola« Ne-am asigurat reciproc de încrederea deplină, și la despărțire eu am fost sincer emoționat, căci dorința mea cea mai fîrbinte era a lua de nevastă pe această fată delicioasă.

In timp de două zile mi-am aranjat afacerile în Milano; a treia și am plecat la Genova, după ce anunțasem telegrafic contesei ora sosirei. Damele mă primiră în vestibulul hotelului Isola, una ca o mamă ér cealaltă ca o logodnică credincioasă. Luai o cameră cât se pôte mai la distanță de apartamentele celor două dame și nu mă întilniam cu logodnica mea, vecinic însoțită de mamă-sa, decât în sala de lectură séu de mâncare. Făceam adesea excursiuni la Righi, situat la Nordul Genevei și la Campo santo, cel mai splendid și mai monumental cimiter din totă lumea; uneori mergeam în port, ne plimbam pe malul mării și admiram circulația mare, ce este acolo; se scie adecă, că Genova este cel mai mare port al Italiei, unde întră și ies uriașele vapóre trans-Atlantice.

Trăiam ca membri unei familii, și adesea lumea credea că suntem mamă și co-

Un comunicat al Porței în privința plângerei Românilor. Se telegrafiază din Constantinopol, că guvernul turcesc a dat un comunicat prin care respinge imputările aduse în special de cercurile românesce, cum că Porța ar avea ore-care înțelegere cu bandele grecesce. Comunicatul aduce în sprijinirea acestei afirmări faptul că a fost arestată o bandă grecescă aproape de Obsirina, în vilaentul Monastir. Comunicatul mai adaugă că au fost date ordine categorice pentru ca bandiții aceia să fie aduși în fața tribunalului extra-ordinar, pentru ca să fie pedepsiți în chip sever.

În afară de asta, comunicatul anunță că autoritățile vilaentului Rumelia au primit ordine să urmărească în chip sever bandele. În sfârșit comunicatul încheie zicând că guvernul turcesc va proceda cu cea mai mare asprime contra turburărilor ordinei, fără deosebire de naționalitate.

Din Anglia. Agenția »Reuters« a primit comunicarea următoare asupra demisiunii cabinetului: Cabinetul nu se va mai prezenta parlamentului. Soluțiunea cestiunii, decât guvernul trebuie să demisioneze, sau decât parlamentul trebuia să fie dizolvat, a fost amânată pentru câteva săptămâni. Prin acesta cabinetul a evitat necesitatea unor alegeri generale în timpul sărbătorilor Crăciunului și necesitatea unui guvern de scurtă durată.

Crisa.

Consiliu comun de miniștri.

Vineri s'au ținut consilii comune de miniștri asupra rezolvării cestiunii bugetului comun. La consiliile acestea au participat și ministrul președinte ungar Fejervary și ministrul de comerț Vörös. Afară de ministrul de externe Goluchowski, au participat ministrul comun de război Pitreich, ministrul comun de finanțe Burian, amiralul Montecuccoli, ministrul președinte austriac Gautsch și ministrul austriac de finanțe Kosei.

E vorba, în ce chip să se reguleze cheltuelile pentru apărarea comună stabilite în mod pragmatic. Budgetul anual a fost stabilit deja anul trecut de delegațiune, n'a fost votat însă de dieta ungară. Guvernul ungar a dat și până acum banii necesari pe baza hotărârii delegațiunii. Acum e vorba, ca guvernul unguresc să dea și mai departe cheltuelile în cadrul bugetului din anul trecut, fără a fi trecut proiectul de buget prin delegațiune, cari anul acesta nu s'au putut întruni.

După o ultimă scire din Viena, consiliul comun de miniștri s'a încheiat Sâmbătă. La cererea ministrului comun de război, s'au dea un avans mai mare din creditul de 450 milioane votat anul trecut

de delegațiune, miniștrii maghiari au răspuns negativ, declarând, că n'au banii pentru cheltueli extraordinare. Miniștrii austriaci au declarat, că numai atunci vor pune la dispoziția ministrului de război banii necesari pentru cheltuelile extraordinare, decât și guvernul ungar o va face acesta.

»Mă supun forțelor.«

Cuvintele acestea le-a zis voinicosul protonotar al comitatului Pesta, Fazekas, Sâmbătă când fișpanul-substitut Laszberg l'a provocat să-și predea funcțiile protonotarului onorar și noului vicespan Römer, pus și jurat în această funcție de către numitul fișpan.

Și cu acesta pare a se fi încheiat de o camdată comedia de la casa comitatului Pesta.

Comitetul dirigitor al coalițiunii s'a întrunit Sâmbătă în ședință, ca să ia poziție față cu violențele guvernului. După o desbatere mai lungă comitetul a decis să adreseze un manifest către municipii și particulari, sfătuindu-i ca față cu atacurile organelor guvernului, să ceară ajutor de la judecătorii.

Budgetele comitatelor.

Diarul »Figyelő« este informat, că ministrul Kristoffy a adresat un ordin către municipii în cestiunea bugetelor comitatense pe 1906.

Ministrul face atente municipiile, că acele bugete cari vor arăta o sporire de cheltueli în sarcina concursului din partea statului, față cu bugetele actuale, nu le va aproba; declară tot-odată, că în cas decât până la 1 Ianuarie 1906 dieta n'ar vota bugetul, va face pendentă dotația comitatelor de la contribuțiile, ce vor intra în visteria statului.

O ordonanță a ministrului de justiție.

Același diar »Figyelő« vestesce, că ministrul de justiție Lanyi a dat un ordin-circular confidențial către toate procuraturile regesci. Procurorii sunt îndrumați să deschidă procedurile penale contra actorilor, cari vor sfirica, ori nimici pe altă cale publicațiunile referitoare la chemarea sub stég a rezerviștilor de întregire.

Scrisore din București.

(Coresp. part. a »Gaz. Trans.«)

— 13 Noemvrie v.

Intr'o întrunire publică ținută la Iași de partidul conservator, d-l ministru al justiției, Al. Bădărău, a ținut un lung discurs în care a expus programul activității guvernului pentru sesiunea parlamentară, care se începe la 15 Noemvrie. E'tă principalele proiecte de lege:

În cestiunea petrolului, care se va rezolva conform declarațiunilor făcute de

primul ministru Cantacuzino într'o ședință a senatului, se va prezenta un proiect de lege pentru a autoriza guvernul de a cumpăra moșiile puse în vânzare prin licitație pentru improprietărea țăranilor. Se va înființa o casă de asigurare a țăranului contra eventualității fometei; o casă, care va avea speciala menire de a asigura vitele țăranilor. Pentru-ca să se pună stavilă mortalității crescende printre țăranii se va crea un mare număr de spitale rurale. Fondurile vor fi furnisate de o loterie de stat, ce se va înființa. Pentru combaterea concubinagiului, guvernul va depune un proiect de lege pentru simplificarea formalităților de căsătorie; se vor modifica articolele din codul civil, privitoare la protecțiunea ce statul acordă societăților cooperative din țară.

Tot în această sesiune se vor vota credite pentru complectarea lucrărilor portului Constanța și pentru desăvirșirea liniei ferate Galați—Tecuci; se vor cumpăra 50 locomotive și 2000 vagoane pentru traficul pasagerilor și al mărfurilor.

Afară de acesta se vor da mai multe milioane pentru necesitățile armatei.

— Lună s'era se va ține în palatul primului ministru o consfătuire a majorității din cameră și senat, pentru a se discuta situația politică.

— Er'i s'a celebrat în catedrală Sf. Metropolit din capitală un parastas pentru odihna sufletului defunctului conte de Flandra, de către I. P. S. Sa Metropolitul Primat asistat de clerul înalt. A asistat A. S. R. pincipele Carol, mai mulți miniștrii, adjutanții regali, reprezentanții autorităților civile și militare etc.

— Atrocitățile Grecilor din Macedonia continuă. Astfel o telegramă din Constantinopol anunță, că dela 28 Octomvrie și până la 11 Noemvrie bandele grecesce au ucis 4 Armâni și au rănit pe mulți. La Grebena au incendiat biserica, școlă, și vr'o 3 case, și la Vovusa o școlă. Afară de aceste s'au săvirșit o sumă de alte mărășiri și amenințări.

Din aceeași sorginte se anunță, că Sinodul patriarhiei a decis rechemarea metropolitului grec dela Grebena Agathangelos.

— Alaltăeri după ameză a avut loc o mică serbare la Uzina de gaz dela Filaret în onoarea șefului dela această fabrică Costache Gheorghe, care a implinit 32 de ani de muncă în această uzină. Serbarea a fost patronată de Ion Lahovari, ministrul domeniilor și de ambasadorul Franței. Ministrul Lahovari a toastat pentru muncitorul serbătorit, punându-l ca pildă celorlalți. După aceea a toastat ambasadorul frances, s'a oferit lui Costache Gheorghe din partea societății industriale de gaz din Paris o diplomă și 200 lei în

aur. D-l Lahovari i-a conferit medalia de argint a »Serviciului credincios«.

— Tinerul partid național român din Basarabia va scote la Chișineu un ziar moldovenesc — așa spun frații noștri de acolo, intitulat »Viața Nouă«.

Demonstrația navală.

Deși au trecut câteva zile de la răspunsul Sultanului la nota colectivă a puterilor și de la concentrarea flotei internaționale în Pireu, — totuși vr'un eveniment mai important nu s'a petrecut până acum.

Din Atena se telegrafiază cu data de 25 l. c. că vasele marilor puteri au plecat cu instrucții peceluite din Pireu. Torpilorele engleze și franceze au rămas în port pentru asigurarea corespondenței cu flota. Diarele grecesce declară, că în cas când Bulgaria, sub pretextul de a sprijini acțiunea puterilor pentru introducerea reformelor, ar ocupa Macedonia, — întregă Macedonia s'ar răscula.

După sciri din Constantinopol, Lună trecută cei dela Yldiz erau p'aci să primescă controlul financiar cerut de puteri decât controlul n'ar dura mai mult de doi ani și decât însărcinații cu controlul financiar ar lua numele de *conseillers* (sfătuitor); mai departe, decât ar intra imediat în vigoare o urcare a vămilor cu 3% și decât legea financiară ar trece prin unele schimbări. Propunerile aceste însă au fost zădărnice de membri șoviniști ai consiliului otoman, precum și de consiliul ministerial de Martia trecută, ér Sultanul din considerațiuni personale s'a decis să el să cedeze păreri elementelor extreme sancționând răspunsul negativ la nota puterilor.

Din diferite semne se pare, că rezistența Porții a ajuns punctul extrem și că în scurt timp se poate aștepta, ca Porța să cedeze.

Ministrul de externe turc a făcut alaltăeri o vizită baronului Calice, doyenul marilor ambasadori. De aici se conclud, că Porța e în ajun de a ceda. Că cedare formală n'a urmat încă până acum. Acesta ar trebui să se întimple numai după un schimb de idei în scris, care poate să și urmeze în curând.

Flota internațională a plecat Sâmbătă din Pireu spre Mitilene.

După sciri din Londra, din tratările între puteri reiese, că ele nu s'au decis să face numai o demonstrație platonice, ci vor face presiune în totă forma asupra Sultanului. Cu toate aceste cercurile diplomatice engleze cred, că nu se vor pute ocupa porturile Smirna și Salonic, nici de la ocuparea oficiilor vamale din Mitilene și Lemnos nu se așteptă vr'un rezultat mai de semnificație de ore-ce vasele de război nu dispun de

pii. În timpul acestor excursiuni, sub cerul de un albastru închis al Italiei, în aerul delicios, încunjurat de natura nespuse de frumoasă, simțiam cum iubirea mea devine din ce în ce mai profundă și mai puternică, o iubire castă, pe care nu o cunoscusem mai înainte. Vreau să fac la acest loc mărturisirea publică, că am iubit pe această femeie nobilă sincer și desinteresat, și că astăzi chiar, când de patru ani și jumătate suntem despărțiți și a încetat între noi ori ce contact, o iubesc, și o voi iubi până va mai curge sânge în vinele mele.

Căci deși tinerețe, fericire și frumusețe sunt trecătoare, totuși amintirile nu se uită, ér numele pe care îl poartă: »mama copilului meu«, îmi va fi vecinic scump și sfânt.

Dér nu vreau să anticipez evenimentele, ci să le descriu așa cum s'au întâmplat. După câteva zile am rugat pe contesa-mamă să-mi acorde o convorbire între patru ochi. A doua zi dimineața mă primi, și eu cerui mâna ficei sale. Contesa mi-a făcut aceleași declarațiuni, pe cari le-am auzit câteva săptămâni înainte dela fiică-sa la Milano. I-am răspuns, că eu mi-am

tras sémă și am ajuns la convingerea, că amândoi am fi nefericiți, decât n'am pute deveni unul al altuia. Astfel mama și-a dat învoirea la logodnă, m'a îmbrățișat, m'a sărutat pe frunte și m'a binecuvântat după obiceiul catolicilor. Ne-am serbat veselă logodnă, și fiind-că eu trebuia să aștept sosirea actelor mele din România, pentru a pute face formalitățile cununiei, — rămăserăm de ocamdată în Genova.

După ce eram logodiți de o lună și avurăm mari dificultăți de a birui rezistența familiei contesei, sosită în sfârșit și hârțile mele. Le-am prezentat întâiu consulatului român din Genova în vederea căsătoriei civile, apoi viitorea socră le prezentă arhiepiscopului de Genova. Acesta primi pe contesa pentru poziția ei socială și credința ei sinceră, cu onoruri, și i-a declarat, că va face totul, spre a înlătura dificultățile. Și acestea nu erau puține, căci nu era lucru ușor a cununa pe un ortodox cu o catolică. Dér arhiepiscopul făcu tot, spre a ne fi util. Încrederea și stima cu care mă onorau contesele, avu pentru mine efectul fericit, că nici la consulatul român, nici la arhiepiscop nu au cerut deslușiri asupra relațiilor mele private și

poziția mea socială. Vice-consulul român deveni chiar unul din cei mai buni prieteni ai mei și venia des în cercul nostru. Tot așa și ducele B..., a cărui cunoscință am făcut-o în Genova. Vice-consulul și ducele au fost dec'i martorii mei la cununie.

La 17 Octomvrie 1898 merserăm cu două landouri elegante la castelul arhiepiscopal, unde întreg personalul ne aștepta în uniformă de paradă. Am urcât scările, contesa-mamă mergea înainte, și în etajul I trecând prin vr'o 5—6 saloane, sosităm la capela privată, unde ne aștepta arhiepiscopul îmbrăcat în odăjdii cele mai bogate.

Se făcu un mic serviciu divin, după care eu și mireasa îngenunchiarăm pe o periniță de catifea la picioarele arhiepiscopului. El ne-a binecuvântat și noi schimbarăm inelele. După aceea a trebuit să iscălesc un act, prin care mă obligam, că îmi voi boteza și educa toți copiii în religionea catolică. Firesce am făcut acesta fără cea mai mică împotrivire, căci eu socotiam și socot că toate religiunile au aceeași valoare. Ce privesce căsătoria civilă, socră mea, fiind catolică rigurosă, o considera ca un lucru secundar, și hotărîrăm a să-

virși această ceremonie mai târziu, în sudul Italiei, ori în Germania.

După trei sferturi de oră părăsirăm palatul arhiepiscopal. În prima trăsură eram eu și mireasa, ér mama cu martorii urmași în trăsura a doua. Am făcut întâi o mică primblare pe malul mării, apoi ne-am întors în hotelul Eden-Palace, unde ne mutaserăm de la Isola. Acolo ne aștepta un dîneș eschizat. Eram vr'o zece persoane la masă și cu toții în dispoziția cea mai veselă. Vinul era excelent și mai ales vice-consulul era prea mulțumit și a rostit mai multe toast pentru tînăra păreche. Ducele din contră era foarte precaut, bea puțin și era serios. Eu am fost de asemenea moderat. Mireasa mea n'a mâncat și n'a beut aproape nimica, în schimb însă ochii ei străluciau în rațele fericirii. La orele 2 p. m. dîneșul s'a sfârșit. Restul zilei l'am petrecut în splendidele saloane și în sala de lectură a hotelului, ér s'era am cinat în grădina hotelului, apoi ne duserăm în odăile noastre spre a ne împacheta coferele.

(Va urma.)

vase comerciale. De aici s'a născut în cercurile diplomatice ideea, de a da Austro-Ungariei mandat a face demersurile militare necesare pentru introducerea controlului financiar. Cea mai mare parte a puterilor a acceptat ideea acésta și se crede, că și Germania o va sprijini.

Diarele italiene „Popolo Romano” „Italia” și „Patria” protestează energic contra unui astfel de mandat, ce s'ar da Austro-Ungariei.

Din Constantinopol se anunță, că scirea despre apropierea vaselor de război europene a produs o adăncă mâhnire între Mohamedani. O delegație a sotalor s'a dus la marele vizir și a prețins, ca forța armată să fie respinsă cu forță armată. Din Macedonia sosesc sciri neliniștitoare.

„Westminster Gazette”, fôie radicală, dăce între altele: »Timpul actual nu este tocmai cel mai potrivit pentru Europa de a interveni cu autoritate morală în afacerile Turciei. Totuși sperăm, că concertul puterilor nu se va tulbura și va căuta a ameliora sôrtea Macedonenilor.»

„Times” își exprimă speranța, că Sultanul nu va exploata iritațiunea poporului său, deși recunoște, că Turcia și-a ales bine momentul, când două din cele mai interesate puteri sunt angajate cu afaceri grave interne, ér pavilionul Germaniei lipsese din flota internațională. Dăcă Pôrta refuză proiectul de ameliorare, în Macedonia revolta este inevitabilă, ér războiul cu Bulgaria ca sigur. Bulgaria se bucură însă de simpatii generale în Europa și de aceea credem, că Abdul Hamid va înlătura ispitele, carî îl îndemnă a opune rezistență propunerilor puterilor.

„Standard” scrie: Sultanul se prezintă așa, ca și cum afacerile imperiului său nu l'ar privi, decât pe densus. Socotim că e timpul, ca puterile să-i aducă la cunoștință, că stăpânirea turcescă este întemeiată numai pe toleranța puterilor europene.

„Morning Post” dăce: »...Să sperăm, că ambasadorii vor liniști pe Sultanul și poporul său, asigurându-l, că nu voiesc a reduce suveranitatea Domnitorului legitim al Macedoniei, ci din contră voiesc să-i garanteze exercițiul acestei suveranități.»

SCIRILE DILEI.

— 27 Noemvrie u.

Alegerile pentru congresul național bisericesc în diecesa Caransebeșului. Consistorul plenar al diecesei Caransebeșului a stabilit ziua de 24 Noemvrie v. pentru alegerea deputaților congresuali din cler și ziua de 27 Noemvrie pentru alegerea deputaților mireni. Scrutiniul alegerii deputaților mireni se va face în 4 Decemvrie v.

Regele Hakon în Cristiania. Sâmbătă la orele 2½ d. a. a sosit în portul capitalei Cristiania vasul norvegian »Heimdal» având pe bordul său pe noul rege și noua regină a Norvegiei. La acostarea vasului, regele a fost căduros salutat de către reprezentanții orașului. Intre aclamațiunile entusiaste ale populațiunei norvegiene pârcehea regală și-a făcut apoi intrarea în oraș. Sosit în castelul regal, presidentul Storthingului Berger a bineventat în cuvinte însuflețite pe rege și regină. Regele a mulțumit foarte emoționat. După acésta regele a primit în audiență corpul diplomatic și pe admiralii vaselor străine.

Participarea Bucovinei la expoziția națională din 1906. Am înregistrat zilele trecute scirea, că dieta Bucovinei a primit cu unanimitate propunerea deputatului N. Wassilco, ca Bucovina să participe la expoziția națională din București. Spre scopul acésta dieta a votat în ședința sa ultimă suma de 10,000 cor. pentru primele preparative.

Un nou martir. Înaintea tribunalului din Canija-mare s'a pertractat zilele trecute procesul de »agitație» al capelanului croat Ioan Cepanec, care a fost acusat, că prin diferite fapte a agitat contra Maghiarilor. Acusatul a fost condamnat la 1 an închisore de stat și 100 cor. amendă.

Afacerea Zeysig, care a fost tratată luni de zile în pressă a ajuns zilele a-

cestea înaintea juriului din Budapesta. Acusatul Zigany Arpad fost secretar al lui Banffy, a recunoscut, că el a scris broșura în limba maghiară și și-a dat orecare silință de a îndrepta bănuiala asupra guvernului ca autor moral, fără să reușescă. Al doilea acusat a fost Baneth Sándor, un evreu, care a tradus broșura în nemțesce. Al treilea Denes Iosef, tot evreu, care a fost complice la tipărire și răspândire. Apărătorul lui Zigany a fost jupânul Bakonyi Samu, a jupânului Baneth, jupânul Bródy, ér a jupânului Denes, jupânul Fried Vilmos. Toți jupânii au fost achitați. Publicul a strigat »Eljen» și a început să cânte cântecul lui Kossuth.

Deces. Zoltan Guoth, secretar de finanțe în pensiune, a repausat în 25 l. c. Repausatul se bucura în Brașov de multe simpatii. Inmormântarea se face astăzi 27 Noemvrie la orele 3 p. m. în cimiterul evanghelic maghiar.

— Iosef Ulrich, inginer silvic și mare proprietar, prim director și președinte al societății de credit și economii »Mercur» din Năsăud, a repausat la 23 Noemvrie în etate de 43 ani.

Concertul Corfescu la Brașov. Precum suntem informați, d-l N. Corfescu, bariton dramatic de operă, care a debutat cu succes în România, Austro-Ungaria, Rusia etc. va da în curând un concert și la Brașov.

Febra tifoidă în Sibiu. Cu ziua de ieri s'au ivit în Sibiu 2 nouă casuri de tifos. Numărul reconvalescenților e de 19. Din partea institutului bacterologic din Budapesta a sosit la adresa primarului Sibiuului un comunicat, în care se spune rezultatul analizei apei din apeductul Sibiuului. În acéști adresă se dăce că în nici una din sticlele de apă trimise nu s'a putut constata un astfel de bacterium, care să conțină toate însușirile bacilului febrei tifoide.

Henrik Ibsen greu bolnav. Din Cristiania se telegrafiază, că starea sanitară a lui Henrik Ibsen s'a înrăutățit. În noptea spre Duminecă Ibsen a zăcut mai multe ore fără conștiință. O catastrofă pare inevitabilă.

Descoperirea unei conjurații contra familiei țarului. Poliția din Petersburg a isbutit să pună mâna pe o corespondență a unor membrii ai organizației revoluționare, rezidenți la Petersburg cu alții rezidenți în Rusia. Corespondența vorbește de planul de a se ucide într'o singură zi toți membrii familiei imperiale. Nu a putut fi arestat nici scriitorul, nici persoana cui a fost adresată corespondența, deoarece amândoi sunt necunoscuți. Corespondența ar fi cifrată.

Turburări militare în Sebastopol. Din Sebastopol vine scirea, că între marinarii și soldații regimentului Brest, staționat în Sebastopol, au isbutit turburări. Biroul Reuter primese scirea, că marinarii revoltați ar fi rănit pe admiralul Pisarevski și ar fi ucis pe un ofițer superior. Comunicațiunea pe liniile ferate e din nou întreruptă. Agravându-se situația, au fost trimise din Odessa trupe la Sebastopol.

Rectificare. În articolul de fond din numărul 250 de la 26 Noemvrie al fôiei noastre pe pagina a doua colona primă s'au schimbat aliniile penultime. Alinia care se începe cu cuvintele »în cazul când darea de sémăx», vine înaintea aliniei »însuși faptul», — care aliniă trebuia să fie penultima.

3 odăi frumoase în etaj, potrivite și pentru cancelarie, sunt de închiriat în Strada Porții Nr. 10, unde se dau informațiuni mai deaproape.

Isprăvile bandelor grecesci.

Un corespondent al țiarului „Le Courrier Européen”, care semnază S.-M.-S. confirmă gravitatea situației în Macedonia. Éta câteva pasaje din scrisore sa datată din Monastir 12 Noemvrie și publicată în ultimul număr al țiarului parisian:

Notabilul G. Gussi din Perivoli a fost asasinat de o bandă grecescă și de gâtul cadavrului s'a legat inscripția: »Așa vor peri toți carî își vor adresa rugăciunile lor lui Dumnezeu în limba românească».

Locuitorii comunei Zehecré (caza Epidje-Vardar), primind scrisori amenințătoare de la Grecii, carî stăpânesc împrejurimile, au fugit din sat de frică să nu fie supuși cu ter și violuri patriarhatului.

Pe când tot în Perivoli, notabilul valach Manole Apostolina fu tirit în munți și ucis, fiind-că a refuzat a-și împărți averea cu bandele, în Crușova un ore-care Doaga Tașcu a fost ademenit de către agenții bisericesci greci în frunte cu Lache Marcos la marginea unei păduri și a fost ucis în mod laș.

La Goloto-Selo, sat din caza Enidje-Vardar, două-șeci greci au ridicat pe țeranii Gheorgieff Dionis, Dineff Basile și Dineff Petar. N'am putut afla până acuma nimica despre sôrtea acestor țerani.

Preotul Teodor Constantin de la biserica română de aici este amenințat zilnic cu mórtea. Înaintea cu câte-va zile el a fost atacat de către nisece indiviđi dirigați la distanță de metropolitul grec, apoi bătut fără milă și tirit pe jos. Preotului i-s'au slășiat hainele, i-s'a smuls barba. Viceconsulul Franței trecea din întâmplare pe acolo și a solicitat pentru preot ospitalitatea inviolabilă a drogmanatului italian.

Școala română din Baiasa au fost incendiată de bandele grecesci. În împrejurimea Goumendja, locuitorul Trajo Kozoroff a fost ucis pe drumul ce duce prin o pădure.

În Hrapiste doi români a fost împușcați și aruncați într'un riu.

În Resna un institutor român și un locuitor au sosit plini de sânge scăpați ca prin minune din mâinile agresorilor lor greci.

În Dairan locuitorul Kaloff Petar a fost dus cu sila în casa lui Tona Tersî și maltratată până la sânge.

Aprópe tótă comuna română Abela a fost incendiată în absența locuitorilor carî cea mai mare parte emigraseră ca de obicei în Tesalia din cauza zăpeții mari ce cade în regiunea muntósă unde se află satul.

Am cules din toate părțile probe, că conivența, atât de mult contestată de Greci, între bandele elenice și autoritățile turcesce este din cele mai reale și mai evidente. În data ce nu voiți mai fi șicanat și spionat până și în corespondența mea intimă, voiți da la ivelă aceste probe.

Dinastia Haconilor.

Prințul Carol, suindu-se pe tronul norvegian, va lua numele de Hacon VII. Dinastia Haconilor a jucat în istoria vechiă a Norvegiei de la 935 — 1397 un rol strălucit. Primul dintre Haconi, a fost copilul natural al lui Harald, cel cu părul frumos.

Sub Hacon al V-lea, supranumit și Ganila, Norvegia a ajuns la apogeul măririi sale. El a domnit 25 de ani. Cu Hacon VI s'a stins linia bărbătescă a acestei puternice dinastii.

Prințul Carol, luând numele de Hacon VII și principesa Maud numele de Maragrethe, cum dăce Norvegienii numelui de Margareta, a voit să reia firul istoric al Domnitorilor naționali din trecutul Norvegiei.

Ultimul Hacon avuse de soție o principesă daneză, Maragrethe de Danemarca. Decî legăturile cu trecutul se restabilesc din toate privințele. Maragrethe de Danemarca fusese fiica lui Waldemar al IV-lea și, și la mórtea tatălui său, în 1375, neexistând moștenitori de parte bărbătescă, coróna daneză ajunsese pe capul lui Olaf, nepotul său. Când la 1380 muri și bărbatul său, ea ajunsese regina Norvegiei. Puțin a lipsit atunci, ca nobilii suedezi, nemulțumiți cu regele lor Albert de Meklemburg, s'o proclame pe regina Margareta și regină a Suediei. Dănsa are în istorie epitetul de »Semiramida Nordului», onore ce a meritat-o pe deplin, de ore-ce în acea perioadă foarte turburată de războie, reuși să restabilească ordinea, și prin tratatul de la Kalmar, uni Norvegia, Suedia și Danemarca într'un singur regat. În acéști triplică, Norvegia avé însă un rol secundar, față de aristocratica Danemarca și puternica Suedie. Din cauza acésta, și d'atunci începu o perioadă de umilință pentru Norvegia, care se vedea cât mai desconsiderată și jefuită de posesiunile ei. Astfel drepturile ei naționale fură călcate, ér coloniile ei, Orkney și Shetland fură luate de Scoția. Prestigiul Norvegiei ajunsese nul, ér puterea ei comercială trecu în mâinile Ligei hanseatice.

Literatură.

„Ramurii” de Z. Bârsan. Editura „Luceafărului” Pagina 154. Prețul 2 cor.

Volumul conține 19 povestiri. D-l Z. Bârsan este un suflet de artist deopotrivă distins fie că interpretază un rol dramatic pe scenă, fie că își destăinuiesce vr'o taină a inimii într'un „cântec”, fie în sfârșit că povestesc o întâmplare sau descrie o scenă într'o limbă nemăiestrită, curgătoare, dulce și neaoș-românească. Povestirile acestea au fost aprópe toate publicate întâi în foiletonul „Gazetei Transilvaniei”, căci ne mândrim a numera pe gingașul artist printre colaboratorii noștri, și aceia dintre cetitori, carî în diferite rânduri ne-au întrebat, dăcă d-l Bârsan nu va scóte și vr'un volum de prosă, éta își ved dorința realizată în parte. Suntem siguri că „Ramurii” lui Bârsan în curind vor fi îmbrățișate de public, și atunci vom vedé apărând și continuarea „Ramurilor” sub un titlu póte mai potrivit de cât acesta.

Nuvele de Maxim Gorki, traduse de H. P. Petrescu. Pag. 112. Prețul 1 cor.

Dece nuvele de ale renumitului scriitor rus traduse pe românește cu mult succes.

Tóte cărțile apărute în editura „Luceafărului”, ca: poeziile lui Goga, povestirile lui Agârbiceanu, Ciocârlan și Ciurase pot procura de la librăria A. Mureșanu. Aceeași editură va scóte în curind de sub tipar Tragedia omului (Madach) tradusă de O. Goga, Povestiri de Cehov, Iliada lui Homer (cu ilustrații) trad. de G. Murnu.

Fitca lui Radu-cel-frumos. Imprejurări și chipuri din trecut de Edgar Th. Aslan București 1905 institutul de arte grafice „Eminescu”, Bulevardul Elisabeta Nr. 6. Interesanta scriere e împărțită în 15 capitole și se estinde pe 134 pagine. Prețul unui exemplar Lei 2 50.

ULTIME SCIRI.

Viena, 27 Noemvrie. Circulă svonul, că ministrul de război Pfitreich își va da dimisia pentru motivul, că el consideră criza ungară drept cauză de slăbire a armatei.

Berlin, 27 Noemvrie. Din Petersburg se anunță, că agitația contra Jidovilor continuă. În districtul Kremeneig s'au întâmplat devastări și masacre.

Belgrad, 27 Nov. Șeful de gară din Semlin face cunoscut, că s'au furat două mari lăđi cu dinamită. Se crede, că autorii furtului sunt agitații macedoneni.

Budapesta, 26 Nov. Un scandal mare s'a petrecut aici în următoarele împrejurări: Membrii comitetului de 65 a comitatului Pesta ținéu ședința în hotel „Royal” sub președința baronului Pronay. De-odată au intrat în sală mai mulți polițiști arătând un ordin prin care erau autorizați a disolva adunarea. Baronul Pronay a răspuns, că ei se află în domiciliul privat al său și a protestat contra disolvării. Polițiștii însă au stărut și atunci asistenții au sfirticat ordinul și au isgonit poliția, după care s'a redeschis ședința. Sunt temeri, că acest incident va da privilegiu la scandaluri și mai mari în ședința de mâne a municipiului.

În Félégyhaza a fost eri o ciocnire între koșutiști și socialiști. Numeroși socialiști au fost răniți, alții arestați. Adunarea a fost disolvată.

Berlin, 27 Noemvrie. Majoritatea membrilor congresului zemstvoudurilor s'a pronunțat pentru autonomia completă a Poloniei.

Viena, 26 Noemvrie. Ministeriul de război a fost înștiințat telegrafic, că la regimentul de infanterie din Clușiú s'a descoperit un furt mare de muniții de război. Imprejurările în cari s'a comis furtul lasă acésta afacere într'un misteriu nepătruns.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Traian H. Pop.

